

๘๗
๑/๑๐

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการเจ้าหน้าที่ ฝ่ายบัญชีและทะเบียนประวัติ โทร.๐๒-๖๑๔๙๒๗๓๗๓ ต่อ ๑๓๑๙, ๑๓๑๙.
ที่ นร.๐๒๐๓.๐๔/ (๕๐๑๐) วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การปรับราคาชาดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมายประจำปี ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖

(๑) เรียน อปส. ผ่าน รปส. (นางเตือนใจ)

ด้วย สำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือที่ นร ๐๑๐๒/ว๑๔๕๔ ลงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔
แจ้งว่าสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๙/ว (ท) ๑๓๕๙ ลงวันที่ ๒๕
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ แจ้งเรื่องการปรับราคาชาดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๔ - ๒๕๕๖ โดยให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ และข้อมูล
ประกอบการปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือชาดใช้ราคานะเงินเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่
ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และเห็นสมควรเวียนแจ้งให้ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และ
พนักงานราชการ ในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

✓
นร

(นายกิตติศักดิ์ หาญกล้า)
ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

(๒) เรียน ผอ.สำนัก, ผอ.กอง และหัวหน้าหน่วยงาน

เพื่อโปรดทราบ และกรุณาแจ้งเวียนให้ข้าราชการ
ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ ในสังกัดได้ทราบและ
ถือปฏิบัติต่อไปด้วย

✓
Monk
(นางเตือนใจ สินธุณิก)
รปส.

๙ มี.ค. 2554

✓
นร
(นายกิตติศักดิ์ หาญกล้า)
ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

เห็นชอบ

✓
(นายกฤษณะ เสริมพานิช)
อปส.
๑๐ มี.ค. 2554

รปส. ๙.๘.๘๘๘.

๙.๘.๘๘๘

๙.๘.๘๘๘

๙๐๑๐

รปส. (นางเตือนใจ สินธุณิก)

๙๐๙๐

๙๐๙๐

๙๐๙๐

เบอร์ที่	9010
วันที่	๓ มี.ค. ๕๔
เวลา	14.16 น.
วันที่	3 มี.ค. 2004 EAD10 15.48

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร. ๐๒๒๗๘๑ ๑๔๑

ที่ ๙๐๑๐๒/๒๖๕๔

วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การปรับราคาชดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย

๙๐๑๐๒/๒๖๕๔

(๑) เรียน อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์

สำนักนายกรัฐมนตรีขอส่งสำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ ๙๐๑๐๒/๒ (๗) ๓๓๕ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ เรื่อง การปรับราคาชดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายรีกวัตร สันติเมธนีดล)

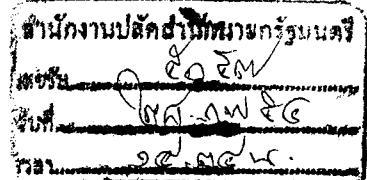
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เรียน ดร. พันธุ์ฤทธิ์
เพื่อโปรดดำเนินการ

พ. พ. พ.
ห. พ. พ.
๓/๓/๕๔

เรียน ดร. พันธุ์ฤทธิ์
เพื่อโปรดดำเนินการ

พ. พ. พ.
๓/๓/๕๔

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๘/ว (ท) ๑๓๕๙

สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง การปรับราคาชดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดราคาชดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๖

๒. ข้อมูลประกอบการปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือชดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย

ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีโดยสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ปรับราคาชดใช้

๒๘ ก.พ. ๒๕๕๔ แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมายทุก ๓ ปี ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อ
วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๓๓ และได้กำหนดราคาชดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ – ๒๕๕๓ โดยให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นมา นั้น

บัดนี้ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ปรับราคาชดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ตามมติคณะกรรมการรัฐมนตรีดังกล่าว โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ และนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นชอบแล้ว ตามสำเนาประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดราคาชดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๖ ที่ส่งมาด้วย ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอमphan กิตติอัมphan)

เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สำนักอักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๗๓, ๔๗๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๗๑

www.cabinet.thaigov.go.th

นายออม phan กิตติอัม phan
(นายอัม phan กิตติอัม phan)
ผู้อำนวยการสำนักอักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์
๒๕๕๔ ก.พ. ๒๕๕๔

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การกำหนดราคากำดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖

ตามที่กฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเหรียญราชการที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน
ได้บัญญัติให้ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเหรียญราชการต้องส่งคืนชั้นรอง
เมื่อได้เลื่อนชั้นตราสูงขึ้น หรือผู้รับมรดกของผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่วายชนม์
ซึ่งมีหน้าที่ต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือในกรณีที่ทรงเรียกเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืน
แล้วแต่กรณี แต่ไม่สามารถนำเครื่องราชอิสริยาภรณ์ส่งคืนได้ จะต้องใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์
หรือเหรียญราชการนั้น ประกอบกับคณารัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๓๓ อนุมัติ
หลักการให้ปรับราคาใหม่ทุก ๓ ปี และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
มาตรา ๗ (๔) ได้บัญญัติให้หน่วยงานของรัฐส่งข้อมูลข่าวเกี่ยวกับ กฎ มติคณารัฐมนตรี ข้อบังคับ
คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียน แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ
เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา สำนักนายกรัฐมนตรี
จึงออกประกาศการกำหนดราคากำดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๖ ตามบัญชีท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)

นายกรัฐมนตรี

บัญชีราคากดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย

ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ เป็นต้นไป

ลำดับที่	รายการ	ราคากดใช้ (บาท)
	<u>เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ฝ่ายหน้า</u>	
๑	ปฐมจุลจอมเกล้า	๒,๙๒๖,๗๔๐
๒	ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ	๕๖๓,๔๙๖
๓	ทุติยจุลจอมเกล้า	๓๑๗,๗๖๘
๔	ตติยจุลจอมเกล้าวิเศษ	๒๔๑,๙๑๒
๕	ตติยจุลจอมเกล้า	๒๔๑,๙๑๒
๖	ตติยานุจุลจอมเกล้า	๓๙,๔๙๘
	<u>เครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า ฝ่ายใน</u>	
๗	ปฐมจุลจอมเกล้า	๑,๒๕๐,๕๕๔
๘	ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ	๓๕๐,๔๓๘
๙	ทุติยจุลจอมเกล้า	๓๑๓,๖๗๐
๑๐	ตติยจุลจอมเกล้า	๒๓๕,๓๘๐
๑๑	จตุตตจุลจอมเกล้า	๔๐,๑๕๒
	<u>เครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ชั้นเพือก</u>	
๑๒	มหาปรมा�ภรณ์ชั้นเพือก บุรุษ	๓๔,๖๔๖
๑๓	มหาปรมा�ภรณ์ชั้นเพือก สตรี	๒๖,๙๐๘
๑๔	ประถมภรณ์ชั้นเพือก บุรุษ	๒๓,๙๖๔
๑๕	ประถมภรณ์ชั้นเพือก สตรี	๑๙,๖๔๒
๑๖	ทวีติยภรณ์ชั้นเพือก บุรุษ	๑๓,๙๔๘
๑๗	ทวีติยภรณ์ชั้นเพือก สตรี	๑๐,๙๓๔
๑๘	ตริตาภรณ์ชั้นเพือก บุรุษ	๕,๗๐๔
๑๙	ตริตาภรณ์ชั้นเพือก สตรี	๕,๐๕๔
๒๐	จัตุตราภรณ์ชั้นเพือก บุรุษ	๒,๙๗๘
๒๑	จัตุตราภรณ์ชั้นเพือก สตรี	๓,๑๕๔
๒๒	เบญจมาภรณ์ชั้นเพือก บุรุษ	๒,๔๓๘
๒๓	เบญจมาภรณ์ชั้นเพือก สตรี	๓,๐๐๐
๒๔	เหรียญทองชั้นเพือก บุรุษ	๒,๐๐๔
๒๕	เหรียญทองชั้นเพือก สตรี	๒,๑๗๘
๒๖	เหรียญเงินชั้นเพือก บุรุษ	๑,๙๕๖
๒๗	เหรียญเงินชั้นเพือก สตรี	๒,๒๒๘

ลำดับที่	รายการ	ราคากำไร (บาท)	
	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ มงกุฎไทย		
๒๘	มหาชิรมงคล	บุรุษ	๔๖,๑๙๒
๒๙	มหาชิรมงคล	สตรี	๓๖,๙๕๒
๓๐	พระมาภารณ์มงกุฎไทย	บุรุษ	๒๗,๔๘๘
๓๑	พระมาภารณ์มงกุฎไทย	สตรี	๑๗,๐๑๖
๓๒	ทวีติยารณ์มงกุฎไทย	บุรุษ	๑๔,๙๓๔
๓๓	ทวีติยารณ์มงกุฎไทย	สตรี	๑๐,๐๐๘
๓๔	ตริตาภารณ์มงกุฎไทย	บุรุษ	๕,๔๕๖
๓๕	ตริตาภารณ์มงกุฎไทย	สตรี	๔,๓๔๐
๓๖	จัตุรภารณ์มงกุฎไทย	บุรุษ	๒,๙๗๘
๓๗	จัตุรภารณ์มงกุฎไทย	สตรี	๓,๑๕๘
๓๘	เบญจมาภารณ์มงกุฎไทย	บุรุษ	๒,๔๓๘
๓๙	เบญจมาภารณ์มงกุฎไทย	สตรี	๓,๐๐๐
๔๐	เหรียญทองมงกุฎไทย	บุรุษ	๑,๖๘๖
๔๑	เหรียญทองมงกุฎไทย	สตรี	๑,๙๗๐
๔๒	เหรียญเงินมงกุฎไทย	บุรุษ	๑,๖๓๘
๔๓	เหรียญเงินมงกุฎไทย	สตรี	๑,๙๕๒
	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ติเกรคุณภรณ์		
๔๔	ปฐมดิเรกคุณภรณ์	บุรุษ	๒๖,๕๓๘
๔๕	ปฐมดิเรกคุณภรณ์	สตรี	๒๑,๖๕๖
๔๖	ทุติยดิเรกคุณภรณ์	บุรุษ	๑๕,๔๘๖
๔๗	ทุติยดิเรกคุณภรณ์	สตรี	๑๒,๑๙๔
๔๘	ตติยดิเรกคุณภรณ์	บุรุษ	๗,๑๔๒
๔๙	ตติยดิเรกคุณภรณ์	สตรี	๖,๑๗๖
๕๐	จตุตติดิเรกคุณภรณ์	บุรุษ	๔,๑๒๒
๕๑	จตุตติดิเรกคุณภรณ์	สตรี	๔,๑๖๐
๕๒	เบญจมดิเรกคุณภรณ์	บุรุษ	๔,๐๕๔
๕๓	เบญจมดิเรกคุณภรณ์	สตรี	๔,๐๙๔
๕๔	เหรียญทองดิเรกคุณภรณ์	บุรุษ	๓,๑๕๘
๕๕	เหรียญทองดิเรกคุณภรณ์	สตรี	๓,๒๐๒
๕๖	เหรียญเงินดิเรกคุณภรณ์	บุรุษ	๓,๑๑๐
๕๗	เหรียญเงินดิเรกคุณภรณ์	สตรี	๓,๑๕๔

ลำดับที่	รายการ	ราคากล่อง (บาท)
	เหรียญราชอิสريยาภรณ์	
๕๙	เหรียญพิทักษ์เสรีชน	๒๖๐
๖๙	เหรียญดุษฎีมาลา เชิ้มศิลปวิทยา ทหาร	๒,๔๐๐
๖๐	เหรียญดุษฎีมาลา เชิ้มศิลปวิทยา พลเรือน บุรุษ	๒,๔๐๐
๖๑	เหรียญดุษฎีมาลา เชิ้มศิลปวิทยา พลเรือน สตรี	๓,๐๐๐
๖๒	เหรียญราชการชาಯแคน	๒๕๐
๖๓	เหรียญจักรมาลา	๒,๐๗๗
๖๔	เหรียญจักรพรดิมาลา บุรุษ	๑,๔๙๖
๖๕	เหรียญจักรพรดิมาลา สตรี	๒,๑๗๔

**ข้อมูลประกอบการปฏิบัติเกี่ยวกับการส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์
หรือชดใช้ราคานาเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย**

๑. กฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลต่าง ๆ เช่น พระราชบัญญัติ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือก พุทธศักราช ๒๔๘๔ พระราชบัญญัติ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย พุทธศักราช ๒๔๘๔ บัญญัติกรณีที่ต้องส่งคืน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ สรุปได้ดังนี้

๑.๑ เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้รับพระราชทานขั้นสูงขึ้น
ในตระกูลใด ต้องส่งคืนขั้นรองของตระกูลนั้น

๑.๒ กรณีที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เรียกคืน ต้องส่งคืนทุกขั้นตราตามที่
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

๑.๓ เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์วายชนม์ ผู้รับมรดกต้องส่ง
เครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนทุกขั้นตรา ยกเว้นเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นสรรเสริญยิ่งดิเรกคุณภรณ์
ขั้นสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน

๑.๔ ถ้าส่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนตามที่กฎหมายบัญญัติไม่ได้ด้วยประการใด ๆ
ต้องชดใช้ราคานาเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น

๒. สำนักเลขาริการคณะกรรมการรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการ
ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ รวมทั้งการจัดเตรียมเครื่องราชอิสริยาภรณ์เพื่อทูลเกล้าฯ
ถวายสำหรับพระราชทาน และการรับคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๓. แม้ว่าสำนักเลขาริการคณะกรรมการรัฐมนตรีจะได้รับงบประมาณในการจัดสร้าง
เครื่องราชอิสริยาภรณ์มากถึงปีละประมาณ ๒๕๐ ล้านบาท แต่ก็คิดเป็นสัดส่วนเพียงประมาณ
ร้อยละ ๒๕ ของจำนวนทั้งหมดที่จะต้องใช้สำหรับการจัดสร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ครบถ้วน
ตามจำนวนผู้ได้รับพระราชทานในแต่ละปี

๔. ในส่วนของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับคืนนั้น สำนักเลขาริการคณะกรรมการรัฐมนตรี
จะดำเนินการจัดซื้อใหม่เพื่อใช้หมุนเวียนสำหรับการพระราชทานในปีต่อไป ดังนั้น
การส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่กฎหมายบัญญัตินอกจากจะเป็นการปฏิบัติตามกฎหมาย
และโบราณประเพณีแล้ว ยังนับเป็นการสนองพระมหากรุณาที่ทรงมีต่อผู้ได้รับพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ อีกทั้งยังเป็นการช่วยลดภาระในด้านงบประมาณสำหรับการจัดสร้าง
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ขึ้นใหม่อีกด้วย

๕. สำนักเลขาริการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ขอความร่วมมือให้หน่วยงานต่าง ๆ เร่งรัดให้
บุคลากรในสังกัดส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่กฎหมายบัญญัติมาอย่างต่อเนื่อง และเมื่อวันที่
๓๐ มกราคม ๒๕๓๓ คณะกรรมการรัฐมนตรีได้มีมติเกี่ยวกับการส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สรุปได้ดังนี้

๕.๑ ให้ปรับราคาชดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมาย
ทุก ๓ ปี

๕.๒ ให้กระทรวง ทบวง กรม กำหนดขั้นให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจในสังกัด
จัดทำประวัติการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน และให้
ติดตามเร่งรัดผู้ที่ยังไม่ได้ส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายให้ส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์
หากไม่สามารถส่งคืนได้ให้ชดใช้ตามราคานาที่กำหนด

๖. กรณีเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่จะส่งคืนชำรุด มีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๖.๑ กรณีชำรุดเล็กน้อย เช่น สีลงยาแตก ลักษณะดูดแต่ส่วนประกอบทุกชิ้นส่วนอยู่ครบ สามารถส่งคืนได้โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการซ่อม

๖.๒ กรณีชำรุดในสาระสำคัญ เช่น ถูกไฟไหม้จนเสียรูปลักษณะ จะไม่สามารถส่งคืนได้

๖.๓ กรณีส่วนประกอบบางส่วนสูญหาย ให้ติดต่อสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการส่งให้หน่วยงานผู้สร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ซ่อมเพิ่มเติมส่วนประกอบให้มีสภาพสมบูรณ์ก่อนส่งคืน ทั้งนี้ ผู้ที่ต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการซ่อม

๗. เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ส่งคืนต้องเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทานหรือได้รับการจ่ายจากสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี เท่านั้น เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ซื้อหรือจัดหามาจากที่อื่นใดเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปลอมและไม่สามารถส่งคืนทดแทนได้

๘. ผู้ที่จะส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเงินสดใช้ราคางานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ส่งได้ที่หน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง ดังนี้

๘.๑ หน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งจะรวบรวมส่งสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีต่อไป

๘.๒ สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ภายในบริเวณทำเนียบรัฐบาล โดยติดต่อที่สำนักอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๒๓ , ๔๒๔

กรณีชดใช้ราคางานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเช็คหรือตัวแลกเงิน ขอให้สั่งจ่าย สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี และส่ง สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี ถนนนครปฐม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ๑๐๓๐๐

๙. เมื่อหน่วยงานต้นสังกัดได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนจากผู้ได้แล้ว ขอให้เขียนป้ายชื่อติดไว้ที่เครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้นด้วย เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการในภายหลังโดยเฉพาะกรณีที่พบว่าเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปลอม

กรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ปลอม เช่น รูปลักษณะ สี ขนาด หรือน้ำหนัก แตกต่างไปจากเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับจากสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรี หรือไม่ปรากฏเครื่องหมายผู้สร้าง ให้แจ้งผู้ส่งคืนทราบเบื้องต้น แล้วส่งให้สำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๑๐. เมื่อสำนักเลขานุการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือเงินสดใช้ราคางานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แล้ว จะออกหลักฐานใบรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ส่งคืนเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐาน และจะบันทึกข้อมูลในฐานข้อมูลทะเบียนฐานนัดด้วย